

KESKKONNAAMET

Antti Tooming
Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

22.04.2024 nr 1-18/24/8465

**Maaparandussüsteemide negatiivsete
keskkonnamõjude leevendus- ja
kompensatsioonimeetmete rakendamise
normtehniliste väljundite edastamine**

Austatud Antti Tooming

Käesolevaga edastame Kliiministeeriumile Keskkonnaameti tellimusel Eesti Maaülikooli juhitud töögrupis 2024. a koostatud maaparandussüsteemide negatiivsete keskkonnamõjude leevendus- ja kompensatsioonimeetmete rakendamise normtehniliste väljundite eelnõud (edaspidi *eelnõud*):

- 1) maaparanduse uurimistöö nõuded (maaelumistri 20.12.2018 määruse 77 eelnõu ja seletuskiri);
- 2) maaparandussüsteemi projekteerimisnormide keskkonnakaitserajatiste peatükid (maaelumistri 06.05.2019 määruse 45 eelnõu ja seletuskiri);
- 3) maaparandusrajatiste tüüpjoonised (12 joonist);
- 4) keskkonnarajatiste projekteerimise tehniline juhend keskkonnarajatiste kavandamiseks.

Nimetatud eelnõude aluseks on Keskkonnaministri 09.09.2021 käskkirjaga nr 1-2/21/387 määratud eraldise „*Eraldis maaparandussüsteemide negatiivsete mõjude leevendus- ja kompensatsioonimeetmete rakendamise juhise koostamiseks*“ toetusel Tartu Ülikooli juhtimisel 2023. a koostatud „*Maaparandussüsteemide negatiivsete mõjude leevendus- ja kompensatsioonimeetmete rakendamise juhise*“ (edaspidi *maaparandusjuhise*) ning vastava *juhise rakendatavuse õiguslik analüüs* (edaspidi *õiguslik analüüs*).

Maaparandusjuhise eesmärgiks oli anda olemasoleva teaduskirjanduse ja parimate praktikate analüüsi põhjal melioratsioonitööde tellijatele, projekteerijatele, kooskõlastajatele ja loastajatele suunised, millised on tõhusad vältimis-, leevendus- ja kompensatsioonimeetmed, millega vähendada maaparandussüsteemide võimalikku negatiivset mõju, mis võib tekkida veekogudele ning märgalade elupaigatüüpidele ja nendega seotud elustikule maaparandussüsteemide rajamise, uuendamise ja rekonstrueerimistööde või hilisema maaparandussüsteemi toimimises käigus. Õigusliku analüüsi käigus hinnati juhises toodud soovitude rakendatavust kehtivas õigusruumis, toodi välja kitsaskohad, võimalikud vastuolud ning ettepanekud.

Maaparandusjuhise koostamisse olid kaasatud kõik valdkonnaga seotud huvigrupid ja seda tutvustati lisaks huvigruppidele suunatud kokkusaamistele ka kahel avalikul seminaril. Juhise ning selle rakendatavuse õigusliku analüüsi loogiliseks jätkuks oli õigusruumi ja normtehniliste Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

dokumentide vajalike muudatuste ettevalmistamine, et juhises antud soovitusel võimalikult kiiresti kõigi protsessidesse kaastatud osapoolteni ja praktikasse viia.

Eelnõude koostamise töögrupp olid kaasatud Keskkonnaameti, Eesti Maaülikooli, Riigimetsa Majandamise Keskuse, Tartu Ülikooli, põllumajandustootjate, maaparanduse projekterijate ja ehitajate, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi maakasutuspoliitika osakonna ning Põllumajandus- ja Toiduameti maaparanduse ja maakasutuse osakonna esindajad.

Käesolevaga üle antavad eelnõud ei lahenda kõiki eelpool mainitud õiguslikus analüüsis välja toodud kitsaskohti (nt maaomanike talumiskohustuste teemat jms.), kuid annavad melioratsioonitööde tellijatele, projekterijatele, loostajatele, teostajatele ja kontrollijatele ühtsed alused ehk standardid, kuidas melioratsioonitöid keskkonnasõbralikumalt korraldada.

Maaparandusjuhise ja normtehnilised eelnõud vastavad keskkonnaministri 29.11.2018 käskkirja nr 883 punkti 5 ja Vabariigi Valitsuse 2. märtsil 2017. a kinnitatud „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030“ ja „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030 rakendusplaan aastateks 2017–2020“ meetme 3.4 „Majamaaökosüsteemide ja -elupaikade stabiilsuse, soodsa seisundi, funktsioonide, ressursside ja mitmekesisuse tagamine muutuvast kliimas“ tegevusele 3.4.5 „Kliimamuutuste mõju märgaladele ning märgalade kasvuhoonegaaside bilanssi mõjutavate tegurite ja kliimariskide väljaselgitamine“.

Melioratsioonitööde praktikate muutmine keskkonnasõbralikumaks panustab olulisel määral märgalade ja veekeskkonnaga seotud liikide ja elupaikade soodsa seisundi saavutamisse.

Kuna käesoleva kirja lisades esitatud normtehnilise dokumentide eelnõud on õiguslikult seotud maaparandusseadusega, mis kuulub Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi haldusalasse, siis **palume Kliiministeeriumil kujundada kavandatud eelnõude kohta oma seisukoht ning jätkata võimalikult kiiresti koostööd õigusruumi muutmiseks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga**. Teadaolevalt on käimas ka maaparandusseaduse muudatuste ettevalmistamine, millega kõnealused dokumendid otseselt haakuvad.

Keskkonnaamet on jätkuvalt valmis igakülgeks panustamiseks melioratsioonipraktikate keskkonnasõbralikumaks muutmisse. Lisainfot käeolevas kirjas viidatud materjalide kohta saab Keskkonnaameti looduskasutuse osakonna juhatajalt Kaili Viilma'lt (kaili.viilma@keskkonnaamet.ee; tel 505 1955)

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Rainer Vakra
peadirektor

Lisad: failikataloog *EMY_KEA_2024_Lopparuanne* (sisaldab 17 faili)

Teadmiseks: Riigimetsa Majandamise Keskus rmk@rmk.ee, Toomas Hirse toomas.hirse@rmk.ee, Toomas Kivisto toomas.kivisto@rmk.ee; Regionaal- ja Põllumajandusministeerium info@agri.ee, Reena Osolins reena.osolins@agri.ee; Põllumajandus- ja Toiduamet pta@pta.agri.ee, Tiit Valdmaa tiit.valdmaa@pta.agri.ee, Taimo Aren taimo.aren@pta.agri.ee; Eesti Maaparandajate Selts anti@metsatervenduse.ee; Piiber Projekt OÜ enn@piiber.ee; Tenno Vaher tenno.vaher@inside.ee; Eesti Keskkonnaühenduste

Koda info@eko.org.ee; Foreko OÜ marti.piirimae@foreko.ee; AS Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi maajavesi@maajavaesi.ee, Henri Daniel Ots henri@maajavesi.ee; MTÜ Eesti Veeinseneride Liit hannes@ibun.ee; Eesti Maaülikool toomas.timmusk@emu.ee; Üllar Kaaver yllar.kaaver@meliorm.eu; Tartu Ülikool info@ut.ee, Riinu Rannap riinu.rannap@ut.ee, Maarja Vaikre maarja.vaikre@ut.ee; Ervin Reynaldo Piirsalu ervin.piirsalu@kobras.ee; Eesti Maaülikool info@emu.ee, Toomas Timmusk toomas.timmusk@emu.ee

Kaili Viilma 505 1955
kaili.viilma@keskkonnaamet.ee